

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΓΩ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Πρόλογος

Το μικρό τούτο πόνημα πραγματεύεται τα στάδια η τα επίπεδα από τα οποία παίρνει ο εξελισσόμενος άνθρωπος, τις δυσκολίες και τα εμπόδια πού συναντά, τον τρόπο ανάπτυξης τού πραγματικού μέσα του και της αποβολής τού ψεύτικου η επίκτητου και τελικά την ένωση του με το Πρώτο Αίτιο.

Προτιμήσαμε να παρουσιάσουμε σε πολύ απλή μορφή αυτό το δύσκολο θέμα ακριβώς επειδή είναι τόσο δύσκολο. Η απλοποίηση αυτή ίσως να μην ευχαριστήσει τον διανοητικό αναγνώστη, θα ικανοποιήσει, ωστόσο, σίγουρα, τον άνθρωπο πού αγωνίζεται να βρει έναν πρακτικό τρόπο για να καταπιαστεί με το εσωτερικό του.

Με την ελπίδα ότι οι άνθρωποι πού τείνουν προς την εσωτερική εξέλιξη δεν είναι τόσο ολιγάριθμοι όσο γενικά πιστεύεται, παραδίνουμε αυτό το εγχειρίδιο στο αναγνωστικό κοινό.

Η μία κατεύθυνση

Ο άνθρωπος πού είναι προικισμένος με διαισθητική σκέψη και ευαίσθητο συναίσθημα δεν είναι δυνατό να μην αντιληφθεί ότι τα πάντα μέσα στο σύμπαν πού ζούμε, ξεκινούν από κάπου και επιστρέφουν εκεί, αφού πρώτα διαγράψουν ένα κύκλο μεταμορφώσεων καί αλλαγών.

Μ' άλλα λόγια, βρίσκεται μπροστά σ' ένα τεράστιο σχέδιο «κυκλοφορίας», σέ μακροσκοπική και μικροσκοπική κλίμακα.

Γύρω του βλέπει το ορυκτό, το φυτικό, το ζωικό, το ανθρώπινο βασίλειο να διαγράφουν τούς κύκλους τους. Στο στερέωμα βλέπει τα ουράνια σώματα να κάνουν το ίδιο, περνώντας από τις διάφορες φάσεις της κοσμογονίας του. Καί η ευαισθησία του διαπιστώνει ότι τα πάντα συνδέονται μυστικά μεταξύ τους. Δεν τού φαίνεται καθόλου παράξενο π.χ. αν ένας σούπερ νόβα συνδέεται μυστικά με τον κόσμο των εντόμων ή ακόμα καί τών ιών. Καί νιώθει ότι η μυστική αυτή σύνδεση διασταυρώνεται με άπειρες άλλες, ενδιάμεσες, διασυνδέσεις, οριζόντιες και κάθετες.

Αυτού τού είδους ο άνθρωπος βλέπει το κάθε βασίλειο και το κάθε «πολίτη» τού κάθε βασιλείου, σαν φορέα επιδράσεων από τα βασίλεια πού βρίσκονται επάνω ή κάτω από το δικό του. Και αφού διαπιστώσει αυτή την τεράστια κλιμάκωση τού

σύμπαντος σε οκτάβες ανάπτυξης και σύμπτυξης, θα θελήσει ασφαλώς να βρει ποιά είναι η δική του, ατομική θέση μέσα σ' αυτήν την κλιμάκωση, καθώς και την ιδιαίτερη θέση του ανθρώπινου γένους μέσα σ' αυτήν.

Επόμενο είναι λοιπόν, να θελήσει να ξεχωρίσει τα σκαλοπάτια αυτής της τεράστιας Κοσμικής κλίμακας σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τού κάθε βασιλείου-ορυκτού, φυτικού, ζωικού, ανθρώπινου, πλανητικού, ηλιακού, γαλαξιακού κ.ο.κ. Καί ασφαλώς θα σταθεί ιδιαίτερα στα δύο βασίλεια πού παισιώνουν το ανθρώπινο δηλ. στο ζωικό, από κάτω και στο πλανητικό, από πάνω.

Ποιά δέσμη αόρατων επιδράσεων ωθεί το ζωικό βασίλειο στο ξεδίπλωμά του, ποιές δυνάμεις κάνουν το ίδιο για την πλανητική ζωή; Και σε τί μοιάζει ο άνθρωπος με τα δύο βασίλεια πού τον παισιώνουν; Τί κοινό τον συνδέει με τα ζώα και τί με την πλανητική ζωή; Και τί είναι εκείνο πού δεν ανήκει ούτε στο ένα ούτε στο άλλο βασίλειο, άλλα είναι καθαρά δικό του, αποκλειστικά ανθρώπινο;

Αν αυτές οι διαπιστώσεις πυκνώσουν, ο άνθρωπος μας θα νιώσει ότι είναι χρέος του να εισδύσει στο βάθος των πραγμάτων, αναζητώντας, πρώτα και κύρια, την καθαρά ανθρώπινη ποιότητα για να την αναπτύξει. Ύστερα, τόσον την πλανητική, προς την οποία ίσως τείνει να εξελιχθεί το καθαρά ανθρώπινο στοιχείο, όσον και την ζωική, ιδιαίτερα επειδή, πρώτα, το καθαρά ανθρώπινο στοιχείο βρίσκεται συνήθως βυθισμένο μέσα στην ζωική φύση και ύστερα, επειδή η γενική προκατάληψη επιμένει να βλέπει τον άνθρωπο μόνον σαν ένα ανώτερο είδος ζώου.

Και ενώ εύκολα θα καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το κοινό του σημείο με το ζωικό βασίλειο είναι το σώμα του και οι σωματικές του λειτουργίες, τις άλλες δύο ποιότητες, την καθαρά ανθρώπινη και την πλανητική, θα πρέπει να ψάξει να τις βρει μέσα του. Αυτό σημαίνει ότι μόνο η έρευνα γύρω από το σώμα (το ζωικό μέρος τού ανθρώπου) ανήκει στην ορατή και απτή περιοχή. Τα άλλα δύο συνθετικά του μέρη - ανθρώπινο και πλανητικό - βρίσκονται σε κάποιαν αόρατη περιοχή μέσα του.

Έτσι, θα αρχίσει να αποκτά συνείδηση της τριπλής του φύσης. Αργότερα, ίσως αρχίσει να υποπεύεται ότι κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στα βασίλεια πού τον παισιώνουν. Το ζώο π.χ. στο ανώτερο μέρος του ίσως να αγγίζει το κατώτερο μέρος του ανθρώπινου βασιλείου.

Ενώ με το κάτω μέρος του αγγίζει ίσως το ανώτερο μέρος του φυτικού βασιλείου. Ενδιάμεσα ωστόσο, ίσως υπάρχει ένα στοιχείο καθαρά ζωικό. Αν ο άνθρωπος μας κοιτάξει πιο κάτω, ίσως διαπιστώσει ότι και τα φυτά έχουν τριπλή υπόσταση, αφού συναλλάσσονται με τα ζωικά βασίλεια, από τη μια, και με τα ορυκτά, από την άλλη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα φυτά δεν διαθέτουν ένα ενδιάμεσο στοιχείο, καθαρά δικό τους. Άλλα τότε ίσως και το πλανητικό βασίλειο να έχει μια κάτω πλευρά πού την μοιράζεται με το ανθρώπινο βασίλειο, μια επάνω πλευρά πού την μοιράζεται με τον ήλιο και μιαν ενδιάμεση πλευρά, καθαρά δική του. Μήπως, τότε ισχύει το ίδιο και για τον ήλιο και για όλα τα σκαλοπάτια της Δημιουργίας;

Αλλά αφού ο πλανητικός κόσμος δέχεται Εμέσα δηλ. παθητικά, επιδράσεις από τον ήλιο, ενώ, από την άλλη, επιδρά άμεσα, δηλαδή ενεργητικά, στον άνθρωπο, μήπως ο άνθρωπος δέχεται έτσι έμμεσα, μέσα από τον πλανητικό κόσμο, τις ηλιακές επιδράσεις; Και μήπως δέχεται έμμεσα, με φορέα το ζωικό βασίλειο, επιδράσεις από το φυτικό βασίλειο; Οπότε, μήπως δεν είναι απλώς μια τρισυπόστατη ύπαρξη, άλλα με περισσότερες υποστάσεις, με περισσότερη χωρητικότητα; Μήπως, ακόμα πιο έμμεσα και απόμακρα, δέχεται επιδράσεις από το ορυκτό βασίλειο, από τη μια και από το Γαλαξιακό, από την άλλη; Μ' άλλα λόγια, μήπως η κάθε ζώνη τού

σύμπαντος διαπερνά και μιαν αντίστοιχη ζώνη μέσα του; Μήπως το είναι του είναι έτσι φτιαγμένο ώστε να γίνεται φορέας ενεργειών και επιδράσεων από ολόκληρο το σύμπαν;

Και τί γίνεται αν τα κανάλια του είναι φραγμένα και δεν αφήνουν αυτές τις επήρειες να περάσουν από μέσα του και να διοχετευτούν από τα κάτω του βασιλεία στα επάνωθέν του και από τα επάνω του βασιλεία στα κάτωθέν του ; Δεν διαταράζει τότε την παγκόσμια ισορροπία και δεν διαταράζεται και η δική του ισορροπία απ' αυτό; Μήπως το κλείσιμο του αυτό, η έλλειψη συνειδητοποίησης της θέσης του σαν φορέα η μετασηματιστή δυνάμεων, γίνεται πρόξενος δυστυχίας, αρρώστειας, σύγκρουσης, απομόνωσης απουσίας Νοήματος στην ζωή ;

Μήπως η ατομική του ευτυχία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το πλήρες άνοιγμά του σ' όλα τα επίπεδα της Δημιουργίας;

Όστόσο, αν ο άνθρωπος μας φτάσει να κάνει τόσο πλατειές διαπιστώσεις, δεν είναι δυνατό να σταματήσει σ' αυτό το σημείο. Θα είναι τόσο θαμπωμένος από το πάνσοφο πλέγμα τού Σχεδίου της Δημιουργίας πού θα θελήσει άσφαλώς να γνωρίσει τις δυνάμεις πού το δομήσαν, μ' άλλα λόγια, τον Νου ή την συνειδητή Δημιουργό Αρχή πίσω από το μεγαλειώδες πανόραμα του κόσμου. Θ αρχίσει να αναρωτιέται γιατί να δημιουργήθηκε άραγε αυτό το σύμπαν, και τί απώτερο σκοπό να εξυπηρετεί. Και ο πόθος θα ογκώνεται προοδευτικά μέσα του, όχι απλώς να ανέβει όλη την ' Οκτάβα της Δημιουργίας, άλλα να περάσει πέρα και πίσω απ αυτήν μέσα στην ίδια την Πηγή πού τη δημιούργησε. Να απόκτηση μ' άλλα λόγια, όχι απλώς ανθρωπογνωσία ή κοσμογνωσία, άλλα Θεογνωσία. Διαφορετικά, μονή η γνώση της Δημιουργίας δεν θα δικαιώνει την ύπαρξη του και τη θέση του μέσα σ' αυτήν, δηλ. το ότι τοποθετήθηκε εκεί σαν φορέας για να υπηρετεί την κυκλοφορία και την εξέλιξη της.

Μια ισχυρή απαίτηση ίσως ξεσηκωθεί τότε μέσα του ζητώντας να εισχωρήσει στο Γιατί. Η έρευνα τού Πώς; της δομής, δεν θα έχει πιά νόημα. Το Νόημα θα περιέχεται αποκλειστικά στο Γιατί, για ποιο σκοπό δημιουργήθηκε το σύμπαν και αυτός ο ίδιος.

Από ποιο μέρος του εαυτού του θα μπορούσε να βγαίνει άραγε αυτό το απολυταρχικό αίτημα πού η παρουσία του τον παρασύρει σε νέες περιπέτειες, σε νέα εξαντλητική έρευνα;

Οι δύο κατευθύνσεις

Αλλά τί κάνει ο άνθρωπος πού δέν είναι προικισμένος μέ τις ανησυχίες τού ανθρώπου της περιγραφής μας; Ποιός είναι ο προσανατολισμός του, αν δεν βασανίζεται από το αίτημα να βρει τη θέση του μέσα στο σύμπαν και να γνωρίσει το Νόημα πού υπηρετεί;

Απ' ότι βλέπει κανείς γύρω του, η πλειοψηφία των ανθρώπων περνούν τη ζωή τους χωρίς να νοιάζονται για τέτοια ερωτή-ματα, χωρίς καν να διανοηθούν να τα διατυπώσουν. Τί τούς απασχολεί, λοιπόν, προς ποιά κατεύθυνση διοχετεύουν τις δυνάμεις τους; Μά είναι φανερό. Τίς διοχετεύουν στην εξωτερική ζωή. Καί τί επιδιώκει μιά ζωή εξωτερικής κατεύθυνσης; Σέ πολύ γενικές γραμμές, επιδιώκει την κυριαρχία τού ανθρώπου στην φύση, στο περιβάλλον και τελικά στο σύμπαν. Στο περιβάλλον περιέχονται και οί άλλοι άνθρωποι, οπότε η τάση της επιβολής και της κυριαρχίας στρέφεται επίσης ενάντια και σ' αυτούς, προκαλώντας έτσι πολέμους, επαναστάσεις, ολοκληρωτικά καθεστώτα, αναρχικές διαμαρτυρίες και τα παρόμοια.

Ο άνθρωπος της εξωτερικής κατεύθυνσης δεν αναγνωρίζει άλλον αφέντη από τον εαυτό του. Όλα πρέπει να τον υπηρετούν. Η φύση, το ζωικό βασίλειο, οί άλλοι άνθρωποι, ο πλανήτης μας, ακόμα και η σελήνη και οί πλάνητες τού συστήματος μας. Μέ βάση αυτή τη παμφάγα εξωτερική κατεύθυνση της κυριαρχίας ενεργεί καί φέρεται σαν Θεός μέσα σε ένα κόσμο πού δεν τον δημιούργησε ο ίδιος, άλλα τον βρήκε δημιουργημένο. Αυτό, όμως, δεν το σκέπτεται.

Μέσα του νοιώθει την δύναμη να καταστρέφει το περιβάλλον του και αυτό τού δίνει την αίσθηση ότι είναι Δημιουργός.

Έτσι, χωρίς να το έχει συνειδητοποιήσει, έχει πάρει τη θέση τού Θεού καί γι' αυτό δεν δέχεται άλλον Θεό από το εαυτό του. Αν τον ρωτούσε κανείς ποιά νομίζει ότι είναι η θέση του στο σύμπαν, ασφαλώς θα απαντούσε: «Θέλει και ρώτημα; Είναι η πρώτη», Δεν έχει μάτια για να δει καμιά κλιμάκωση, καμιά διασύνδεση. Δεν σέβεται κανένα βασίλειο, καμιά περιοχή. Αφού αυτός είναι η πρώτη αρχή, τα πάντα είναι κατώτερο του καί γι αυτό πιστεύει πώς έχει το δικαίωμα να τούς φέρεται σάν δυνάστης.

Αλλά πώς θά μπορούσε να ονομάσει κανείς αυτή την ασίγαστη τάση της ανωτερότητας και της κυριαρχίας; Πώς άλλωώς από εγωλατρεία, δηλ. από απόλυτο εγωκεντρισμό; Και ακριβώς επειδή είναι απόλυτος δέν αμφιβάλλει καθόλου για την θέση του καί τα δικαιώματα του. Αλλοίμονο αν άρχιζε να διατυπώνει ερωτήματα γύρω από τον εαυτό του. Αυτό θα δήλωνε αμφιβολία για την αξία του και θα άλλαζε την κατεύθυνση του από εξωτερική σε εσωτερική, πράγμα πολύ επικίνδυνο για την υπόσταση του, αφού έτσι ο άνθρωπος σχετικοποιείται, όπως είδαμε, καί αναγνωρίζει έναν Δημιουργό άλλον από τον εαυτό του.

Ωστόσο, θα μπορούσε κανείς να ρωτήσει τί γίνεται αν αυτός ο εγωκεντρικός άνθρωπος κάνει το μοιραίο ερώτημα καί αρχίσει να παίρνει την εσωτερική κατεύθυνση ; Θα μπορούσε ίσως τότε να υποστεί μιαν ομαλή μεταστροφή;

Η απάντηση δεν μπορεί να είναι καθησυχαστική. Η μετάβαση, θά είναι ασφαλώς ανώμαλη, γεμάτη μετεωρίσεις καί παλινδρομήσεις. Όχι πώς η άλλη, η σπάνια περίπτωση πού αναφέραμε στην αρχή, δεν αντιμετωπίζει τεράστιες δυσκολίες. Κάθε άλλο. Αλλά δεν περνά από την κατάσταση της θεοποίησης τού εγωκεντρισμού. Η δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να αντιμετωπίζει, για μεγάλο διάστημα, τις παγίδες - διανοητικές καί συναισθηματικές - πού θα τού στήνει πονηρά ο εγωκεντρισμός του για να τον πείσει ότι η μονή πραγματικότητα είναι η ορατή, ότι ο κόσμος είναι όπως φαίνεται ότι είναι καί εκείνο πού είναι ολοφάνερο είναι η υπέροχη τού ανθρώπου επάνω στη Δημιουργία καί επομένως το δικαίωμά του να ενεργεί επάνω σ' αυτήν σάν Θεός. Το ποιά κατεύθυνση θά νικήσει τελικά, εξαρτάται από αστάθμητους και απροβλέπτους παράγοντες και αυτό ακριβώς το παιχνίδι των δυνάμεων πού καθορίζει την τελική έκβαση τού αγώνα, πείθει καί τον πιο δύσκολο άνθρωπο για τούς περιορισμούς του καί τού διαλύει κάθε ψευδαίσθηση για την παντοδυναμία τού εγωισμού του ή της ατομικής του βούλησης.

Αλλά τί μπορεί να αναγκάσει έναν τέτοιο άνθρωπο να αλλάξει κατεύθυνση;

Ίσως, ένα ισχυρό συναισθηματικό πλήγμα πού να κάνει όλες του τις κυριαρχικές δραστηριότητες να χάσουν το νόημα καί τη γοητεία τους. Η πύλη τού συναισθήματος είναι η μόνη πού τού δίνει τη δυνατότητα να αλλάξει ζωή. Η πύλη της σκέψης είναι κλειστή σ' αυτόν τον τύπο τού ανθρώπου, ενώ αντίθετα είναι ορθάνοιχτη στον άνθρωπο της αρχικής περιγραφής μας. Εκείνος δέν περιμένει να τού καταφέρει η ζωή κάποιο συναισθηματικό πλήγμα για να αρχίσει να υποβάλλει

ερωτήματα ζωτικής σημασία στον εαυτό του. Θα έλεγε κανείς ότι είναι γεννημένος μέ φιλοσοφική ή διαισθητική σκέψη και μέ συναισθηματική ευαισθησία, ιδιότητες πού συνήθως εμφανίζονται πολύ νωρίς σ' αυτούς τούς -λιγοστούς αριθμητικά- ανθρώπους, στρέφοντας τους προς την εσωτερική κατεύθυνση.

Ο δεύτερος δεν ανήκει στην κατηγορία των έκ γενετής «προορισμένων», γιά την εσωτερική αναζήτηση. Η δική του μοίρα εξαρτάται από το άν η συναισθηματική του ζωή θα υποστεί κανένα συγκλονιστικό χτύπημα, βασικά σαν απόρροια σύγκρουσης με την οστεοποιημένη «ρεαλιστική» σκέψη πού έχει διαμορφώσει μέσα του ο εγωκεντρισμός του. Και επειδή το συναίσθημα στρέφεται γύρω από σχέσεις, από πρόσωπα, το πλήγμα ίσως να σχετίζεται με το χάσιμο κάποιου αγαπημένου προσώπου. Αν ο πόνος πού θα υποστεί τον σπρώξει στην έρευνα τών αιτίων της δυστυχίας του, στο ερώτημα « ποιός » είναι αυτός πού πονάει μέσα του και ποιός είναι ο ρόλος αυτού τού « ποιός » μέσα στη ζωή και στο σύμπαν, τότε η αρχή έγινε, χωρίς αυτό να προεξοφλεί, όπως είπαμε, το αίσιο τέλος. Γιατί το εγωκεντρικό συγκρότημα θα αποπειραθεί να «κυριαρχήσει» σ' αυτή του την τάση μέ το πρόσχημα να τον «καθοδηγήσει». Το αποτέλεσμα, όπως είναι φυσικό, θα είναι να τον οδηγήσει στραβά. Περισσότερο από κάθε άλλον, αυτοί οι άνθρωποι της δεύτερης κατηγορίας χρειάζονται επίβλεψη και καθοδήγηση από έναν φωτισμένο άνθρωπο της πρώτης κατηγορίας, από έναν «γεννημένο» δάσκαλο.

Ποιός Είμαι Αλήθεια ;

Η εσωτερικά στραμμένη ζωή ξεκινά, ανάμεσα σε άλλα, και από το νευραλγικό ερώτημα «Ποιός είμαι στην πραγματικότητα;». Και ο άνθρωπος πού το διατυπώνει βρίσκεται μπροστά σ' ένα μεγάλο μυστήριο. Απάντηση δεν μπορεί να δώσει, για τον απλό λόγο ότι δεν ξέρει ποιος είναι. Και ωστόσο, ως την στιγμή πού «κάτι» τον αναγκάζει να υποβάλει αυτό το ερώτημα στον εαυτό του, είχε την εντύπωση ότι ήξερε ποιός ήταν.

Όστε, λοιπόν, αναρωτιέται με έκπληξη τώρα, ποιος ζούσε μέσα μου όλα αυτά τα χρονιά, ποιος πονούσε, ποιος χαιρόταν, ποιος σκεπτόταν, ποιος είχε έλξεις και απώσεις;

Γιά άλλη μιά φορά βρίσκεται μπροστά στο κενό. Το μυστήριο πυκνώνει. Μα είναι δυνατό να μην ξέρει ποιος είναι; Και όμως, τα γεγονότα αυτό μαρτυρούν. Γιά μιά στιγμή, επιχειρεί να πειστεί ότι είναι ο πόνος, η χαρά του, η σκέψη του, οί έλξεις του και τα παρόμοια. Αλλά σύντομα βλέπει πού οδηγήθηκε. Στην ροή. Όλα αυτά είναι φευγαλέα, ζουν για λίγο και ύστερα χάνονται μέσα στη λήθη. Γι' αυτό βρίσκει αστεία τη σκέψη ότι θα μπορούσε να είναι μιά «ιδέα» η ένα συναίσθημα, πολύ περισσότερο επειδή ταυτόχρονα διαπιστώνει ότι, μολονότι δεν ξέρει ποιός είναι ωστόσο, τώρα πού αρχίζει να ενδιαφέρεται γιά το θέμα, έχει την εντύπωση η την άμεση αίσθηση μιας μόνιμης παρουσίας μέσα του πού μπροστά της ξετυλίγεται η ταινία τών σκέψεων, συναισθημάτων, αισθήσεων και τα λοιπά.

Προσπαθεί να δει το σχήμα και την μορφή αυτής της παρουσίας και βρίσκεται μπροστά σέ τρίτο αδιέξοδο. Τού είναι αδύνατο να διακρίνει μορφή και σχήμα. Πανικοβάλλεται. Είναι δυνατό να είναι άμορφος; Αν δεν έχει μορφή είναι σαν να μην υπάρχει. Μέχρι τώρα, είχε συνηθίσει να αντιλαμβάνεται τη μέσα ζωή σαν μορφή. Οί ιδέες του είχαν μορφή, τα συναισθήματα του το ίδιο, ακόμα και οί αισθήσεις του.

Εδώ ίσως να κοντοσταθεί για να βεβαιωθεί αν οί αισθήσεις έχουν πραγματικά μορφή και σχήμα. Για πρώτη φορά διαπιστώνει ότι δεν έχουν. Νιώθει έκπληξη. Την έκπληξη την ακολουθεί ένα είδος ανακούφισης. Όστε, λοιπόν, μπορεί κανείς να ζει άνετα με άμορφες καταστάσεις. Μόνο πού θα ήθελε τόσο να μπορούσε να «δει» ποιός είναι.

Τελικά, συμβιβάζεται με την πραγματικότητα της άμεσης αίσθησης ενός παράγοντα μέσα του πού δεν είναι ούτε οι σκέψεις, ούτε τα συναισθήματα ούτε οί αισθήσεις του. Ωστόσο, η ακαθοριστία της όλης υπόθεσης τον ένοχλεί. Φαντάζεται να τον ρωτούν: «Ποιός είσαι πραγματικά, πέρα από τίς σκέψεις σου, τα συναισθήματα σου και το σώμα σου;» και αυτός να μην μπορεί να δώσει μιά συγκεκριμένη απάντηση. Τί να τούς πει; «Ξέρετε, είμαι μιά άμορφη και ακαθόριστη αίσθηση παρουσίας μέσα μου;». Είναι αδιανόητο. Αυτά είναι για εσωτερική κατανάλωση.

Τού περνά η σκέψη να πάει ένα βήμα πιο πίσω μέσα του μήπως και βρει κάποιον η κάτι άλλο πού να μπορέσει να «δει» αυτή την παρουσία η τουλάχιστο να τη νιώσει. Ενοχλείται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι δεν μπορεί να της αποδώσει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Κάνει ένα βήμα πιο πίσω, αλλά διαπιστώνει ότι το βήμα έγινε ακριβώς από τον παράγοντα πού τον έχει τόσο προβληματίσει.

Η προσπάθεια τον κούρασε. Καταπιάστηκε με τις συνηθισμένες ασχολίες του και το βράδυ ένωσε την ανάγκη να ξαναγουρίσει στο ίδιο θέμα. Τότε αναρωτήθηκε πού ήταν αυτή η παρουσία όλες αυτές τις ώρες. Την είχε νιώσει καθόλου; Με έκπληξη διαπίστωσε ότι δεν την είχε νιώσει. Ήταν απύσχα από την ζωή του.

Το κατέλαβε κάτι σαν πανικός. Δηλαδή, αυτό σήμαινε ότι «δεν υπήρχε» πάντα; Όλες τίς ώρες, όλες τις μέρες, όλες τις στιγμές της ζωής του; Μιά αίσθηση συνέπειας και ειλικρίνειας τον ανάγκασε να ομολογήσει την ωμή αλήθεια. Ναι, το γεγονός ήταν ότι η «παρουσία» δεν ήταν πάντα παρούσα μέσα του. Την θέση της την έπαιρναν διάφορες σκέψεις, συναισθήματα και αισθήσεις πού δρούσαν στην απουσία της.

«Μά τί έκανα και την έχασα ;», αναρωτήθηκε. «Ίσως να μην έκανα τίποτα για να την κρατήσω,» κατέληξε. «Την άφησα να πέσει σε ύπνο θανάτου. Νομίζω ότι από τη στιγμή πού έκανα αυτές τις συνειδητοποιήσεις, η ευθύνη της αφύπνισης της πέφτει επάνω μου».

Μένει σκαφτικός για λίγο και ύστερα φωτίζεται το βλέμμα του, καθώς περνά από το νου του η Ευαγγελική ρήση: «Γρηγορείτε». Τη βρίσκει πολύ σχετική. Η μια σκέψη φέρνει την άλλη επάνω στην οθόνη, ενώ η παρουσία είναι τώρα αφυπνισμένη, δίνοντας του την αίσθηση ότι υπάρχει, όχι σαν σκέψη, σαν συναίσθημα, σαν σώμα, άλλα σαν μια υπόσταση πέρα απ' ολ' αυτά.

Και αυτή η υπόσταση, η άπιαστη, η άμορφη, η ακαθόριστη, είναι αυτός ο ίδιος, αυτός και όχι άλλος, κάτι το μοναδικό και ανεπανάληπτο.

Τελικά, ο άνθρωπος μας φωτίζεται: «Μα αυτό είμαι ΕΓΩ», αναφωνεί. «Και αυτό το Εγώ δεν είναι πάντα παρόν, συχνά πέφτει στον θάνατο, στην ανυπαρξία. Μά είναι φοβερό να μην υπάρχει ο άνθρωπος σαν Εγώ ενώ υπάρχουν πλήθος σκέψεις, συναισθήματα και αισθήσεις. Αυτά τα τρία τα έχουν και τα ζώα, απ' ότι ξέρω, αν και σε περιορισμένη κλίμακα. Εκείνο πού δεν έχουν, πάλι απ' ότι ξέρω, είναι το ΕΓΩ».

Αυτές οί διαπιστώσεις προκαλούν κάτι σαν σεισμική δόνηση μέσα του. Όχι για τίποτα άλλο, άλλα επειδή έχει τώρα διαπιστώσει ποιο είναι το καθαρά ανθρώπινο στοιχείο, εκείνο πού δεν ανήκει ούτε στο ζωικό, ούτε στο πλανητικό βασίλειο. Ένα ΕΓΩ, πού το νιώθει μάλιστα κανείς σαν μοναδικό και ανεπανάληπτο, ανήκει αποκλειστικά σε ένα ανθρώπινο ον και σε κανένα άλλο.

Τότε, αρχίζει να καταλαβαίνει γιατί δεν θά μπορούσε να κάνει καμιά έρευνα είτε τών επάνω είτε των κάτω κόσμων μέσα του αν πρώτα δεν αφύπνιζε, μόνιμα και σταθερά, το Εγώ. Διαφορετικά, ποιος θα έκανε την έρευνα; Η σκέψη, το συναίσθημα η το σώμα; Όλη η μέχρι τότε ζωή του τού φαίνεται άσκοπη. Νιώθει ότι δεν είναι τίποτα άλλο από ένα πλοίο χωρίς κυβερνήτη, άλλα με ναύτες και λοστρόμους πού δεν ξέρουν την τέχνη τού πλοηγού. Τη μιά στιγμή παίρνει το τιμόνι ένας ναύτης, την άλλη ο άλλος και ο καθένας τους δίνει στο πλοίο τη ρότα πού τού υπαγορεύει η διάθεση της στιγμής.

Τι Είμαι ;

Ας παρακολουθήσουμε τώρα τον υποθετικό ερευνητή μας στα επόμενα βήματα τών διαπιστώσεών του.

Στην δουλειά του, άναψε «φιλοσοφική» συζήτηση ανάμεσα στους συναδέλφους. Αναφέρθηκε η περίφημη επιγραμματική ρήση τού Καρτέσιου:

«Σκέπτομαι, άρα υπάρχω ». Μιά κυρία είπε ότι, όσο και άν σεβόταν τον μεγάλο σοφό, δέν μπορούσε να συμφωνήσει μαζί του, αφού για εκείνην ίσχυε το «Συναίσθάνομαι, άρα υπάρχω».

Την τολμηρή της αντίρρηση την υποδέχτηκαν ευνοϊκά και άλλοι παρόντες. Ένας μάλιστα έσπευσε να πει-ήταν γνωστός καλοφαγάς-ότι γι' αυτόν ίσχυε το «Τρώγω, άρα υπάρχω».

Ο ερευνητής μας διαπίστωσε σ' όλα αυτά την επικράτηση μιας λειτουργίας. Στον ένα κυριαρχούσε η σκέψη. Και επειδή αυτή έδινε πιο συχνά το παρόν, ο άνθρωπος ένιωθε ότι ζεί μόνον όταν αυτή ήταν παρούσα. Αν τον ρωτούσε κανείς; «Ποιος είσαι;» θά έλεγε: «Είμαι η σκέψη μου». Στον άλλο κυριαρχούσε το συναίσθημα, δίνοντας του την εντύπωση ότι το συναίσθημα ήταν το εγώ του. Σ' έναν τρίτο κυριαρχούσαν οί αισθήσεις, οπότε τις πίστευε γιά εγώ του κ.ο.κ.

Και όμως, όλοι αυτοί χρησιμοποιούσαν τις έξης περίεργες εκφράσεις: «Οί σκέψεις μου», «Τα συναισθήματα μου», «Οί αισθήσεις μου η το σώμα μου», ανυποψίαστοι για το τί πρόδιναν.

Ανυποψίαστος, βέβαια, ήταν και ο ερευνητής μας ως τη στιγμή πού «κάτι» τον ώθησε στην έρευνα του. Αλλά να πού τώρα άρχισε να παρατηρεί ατούς άλλους πράγματα πού τα έλεγε ο ίδιος χρόνια : «Οι σκέψεις μου, τα αισθήματα μου, το σώμα μου». Και τί δεν τού φανέρωναν τώρα αυτές οι εκφράσεις. Εκείνο το κτητικό «μου», φανέρωνε η δεν φανέρωνε ένα κήτορα, έναν ιδιοκτήτη; Άρα, κάποιος δήλωνε ότι ήταν ξέχωρος από τις σκέψεις του, τα αισθήματα του και το σώμα του και σαν ξέχωρος πού ήταν, τα κατείχε κυριαρχικά. Πόσες φορές επίσης δεν είχε πει: «Χθές το βράδυ άνοιξα συζήτηση με τον εαυτό μου;». Και όμως, αυτή η λιτότητα, πού έχει περάσει στην κοινή χρήση, δεν έχει περάσει στην κοινή συνείδηση. Διατυπώνουμε καταστάσεις πού δεν τις ζούμε ενσυνείδητα.

«Τί είμαι, λοιπόν;», αναρωτήθηκε ο ερευνητής μας. «Δεν ξέρω αν είμαι τίποτα περισσότερο, για την ώρα, όμως, ξέρω πώς είμαι οι σκέψεις μου, τα συναισθήματα μου και το σώμα μου. Και κάτι άλλο, η τάση αυτή για έρευνα, καθώς και η τάση να κρατήσω ξύπνιο το ' Εγώ. Αργότερα, ίσως να προστεθούν και άλλα στοιχεία στον εαυτό μου».

Σταμάτησε απότομα τον συλλογισμό του. Τα ίδια του τα λόγια του είχαν φανερώσει μιάν αλήθεια, ότι δηλ. το «Τί είμαι» ήταν ταυτόσημο με τον «εαυτό» του. Όστε, από τη μιά, ήταν το «ποιος», το Εγώ καί από την άλλη, το «Τί», ο εαυτός. «Εγώ και ο

εαυτός μου,» μιά χιλιοειπωμένη φράση, μεστή από νόημα μη συνειδητοποιημένο από την πλειονότητα των ανθρώπων.

Να πού τα πράγματα είχαν αρχίσει να παίρνουν πιο συγκροτημένη μορφή. Το εγώ θα εξερευνούσε, λοιπόν, τον εαυτό, δηλ. την σκέψη το συναίσθημα και τις αισθήσεις και ο,τι άλλο εμφανιζόταν μέσα σ' αυτόν. Αλλά το πρώτο βήμα ήταν η εδραίωση του 'Εγώ σε μόνιμη βάση. Διαφορετικά καμιά έρευνα δεν θα μπορούσε να γίνει. Ο ερευνητής θα πρέπει αναγκαστικά να είναι διαφορετικός από το αντικείμενο της έρευνας του. Δεν μπορεί π.χ. η σκέψη να ερευνησει την σκέψη, δηλ. τον εαυτό της, αφού δεν μπορεί να την βάλει αντίκρυ της και να την κάνει αντικείμενο της.

Εγώ και ο Εαυτός μου

Αφού έτσι απέκτησε μιά λίγο πολύ συγκροτημένη εικόνα της νέας του εσωτερικής κατάστασης, ο ερευνητής μας ένιωσε την ανάγκη να αρχίσει έμπρακτα να ζει σ' αυτή την νέα διάσταση πού τού προκαλούσε η παρουσία του Εγώ και να παρατηρεί απ' αυτήν τα δρώμενα στην περιοχή της σκέψης, τού συναισθήματος και τών αισθήσεων.

«Τώρα μάλιστα,», συλλογίσθηκε, « μπορεί να αρχίσει μιά πραγματική έρευνα τών τασεων πού διαπερνούν τις τρεις περιοχές - το αντικείμενο της έρευνας μου».

Ένιωσε απόλυτα δικαιωμένος καθώς χρησιμοποιούσε την κτητική αντωνυμία «μου» γιατί τώρα ζούσε ενσυνείδητα την παρουσία τού Εγώ.

Διαπίστωσε ότι δεν ήξερε τί επιδίωκαν οί τρεις περιοχές πού σκόπευε να εξερευνησει, δεν ήξερε πού τον πήγαιναν, τί ζητούσαν απ αυτόν. Είχε, βέβαια, μέχρι τώρα, τάξει στόχους στην ζωή του και είχε επιδιώξει την επίτευξη τους, άλλα ποιος τον βεβαίωνε ότι οι στόχοι του ήταν αυθεντικοί και όχι προϊόν κρυφής μίμησης και πλαστών προτύπων; Έπειτα, οί επιδιώξεις του συχνά торπιλίζονταν από κάποιαν αντίθετη τάση πού εμφανίζονταν απροσδόκητα στο προσκήνιο. Και είχε ζήσει μέχρι τώρα χωρίς να ξέρει τί περιείχε μέσα του, ούτε πού τον οδηγούσαν τα περιεχόμενα του. Είχε έναν εαυτό με τρεις ορόφους -σκέψη, συναίσθημα, αισθήσεις- και ένα Εγώ σε κατάσταση ύπνου, και όμως δεν γνώριζε τίποτα. Τον κατέκλυσε ένα αίσθημα ντροπής καθώς αναλογίστηκε ότι είχε δοσμένη μέχρι τότε την προσοχή του σε εξωτερικές γνώσεις. Είχε κάνει ανώτατες σπουδές, είχε περάσει από μετεκπαίδευση και ειδίκευση, ήταν ενήμερος των τελευταίων εξελίξεων της επιστήμης του και των επιστημονικών επιτεύξεων γενικά. Και όμως, δεν ήξερε το σπουδαιότερο, το πιο κοντινό και πιο οικείο, τον εαυτό του. Ευτυχώς, όμως, γι' αυτόν, είχε σημαίνει η στιγμή να αλλάξει κατεύθυνση.

Είδε ότι, αν ήθελε να κάνει σωστή δουλειά, θα έπρεπε να παραμερίσει ότι γνώσεις είχε συσσωρεύσει γύρω από το εσωτερικό τού ανθρώπου. Και δεν ήταν λίγες αυτές οι δανεικές γνώσεις. Και τί δεν είχε διαβάσει ! Φρόϋδ, Άντλερ, Γιούγκ, Ράιχ. Τζάνωφ, Έριχ Φρομ Ζαγκώ ! Ο καθένας απ' αυτούς• έδινε και διαφορετική ερμηνεία από υλικό πού παρατηρούσε. Πέρα απ' αυτό, κανείς τους δεν είχε αφυπνίσει το Εγώ, σαν μια παρουσία ξέχωρη από τις τρεις λειτουργίες της σκέψης, τού συναισθήματος και των αισθήσεων. Και το χειρότερο, όλοι τους ονόμαζαν Εγώ τον εγωκεντρισμό.

Ένιωσε σύγκρου καθώς διαπίστωσε ποσό στραβά καθοδηγούσαν τούς αναγνώστες και οπαδούς τους. Τού φάνηκαν τυφλοί οδηγοί άλλων τυφλών. Έ, λοιπόν, ολ' αυτά θα τα παραμέριζε, όπως τούς άξιζε, και θα άρχιζε την έρευνα του σαν πρωτοπόρος,

με παρθένο βλέμμα, σαν να μην ήξερε τίποτα για τον έαυτο του. Σιγογέλασε. Τί ήταν πάλι αυτό που είπε: «Σάν να μην ήξερε τίποτα για τον έαυτο του!». Λές και ήξερε κάτι, το παραμικρό γι' αυτόν!

Μιά μέρα είπε λοιπόν: «Τώρα θά παρακολουθήσω το εαυτό μου, δηλ. τίς σκέψεις, τα συναισθήματα και τίς αισθήσεις μου για πέντε λεπτά και ύστερα θά καταγράψω αυτά που παρατήρησα».

Με χαρά του διαπίστωσε ότι η άσκηση ήταν εύκολη. Στο βάθος-βάθος τού εσωτερικού του χώρου, ένιωθε την αόριστη παρουσία τού Εγώ του στην πράξη της παρατήρησης. Λίγο πιο έξω από το Εγώ περνούσαν διάφορες σκέψεις, ασύνδετες μεταξύ τους οι περισσότερες. Πιο έξω από τις σκέψεις, ένιωθε την ροή των συναισθημάτων. Είχαν αραιώσει πολύ την ώρα της παρατήρησης. Πιο έξω από τα συναισθήματα ένιωθε το σώμα με τις εσωτερικές και εξωτερικές αισθήσεις του.

Οι εσωτερικές αισθήσεις μεταβίβασαν μιαν αίσθηση θερμότητας, ένα μούδιασμα στο πόδι, μιά περισταλτική κίνηση των εντέρων, μια περαστική θολούρα στο κεφάλι.

Οί εξωτερικές αισθήσεις μεταβίβασαν εντυπώσεις από τον έξω κόσμο, οπτικές, ακουστικές, απτικές, οσμωτικές.

Όταν τέλειωσε το πεντάλεπτο πείραμά του, ένιωσε μιά πλατειά γαληνη να γεμίζει το είναι του και μιάν ελαφρά χαλάρωση να απλώνεται στα μέλη του. Είχε την εσωτερική αίσθηση ότι όλα κυκλοφορούσαν ομαλά μέσα του, σέ τάξη. Θυμήθηκε την αναρχία που επικρατούσε στο εσωτερικό του μέχρι τότε και ανατρίχιασε. Σέ τί χάος είχε ζήσει τόσα χρονιά αλήθεια! Και μέσα σ' αυτό το χάος είχε εργαστεί και είχε «αγαπήσει». Τώρα, όμως, είχε αποκτήσει έναν Τροχονόμο, το Εγώ, που με την παρατήρηση τού εαυτού, είχε βάλει σε τάξη το προηγούμενο χάος.

Την άλλη μέρα σκέφτηκε να κάνει το πείραμα για είκοσι, λεπτά και όχι πια μέσα στο σπίτι. Θα έβγαινε έξω, θα έκανε μια βόλτα στους πολυσύχναστους δρόμους, για να δει αν οι θόρυβοι και η ποικιλομορφία των εντυπώσεων θα διασπούσαν την συνοχή της παρατήρησης. Είδα ότι δεν ήταν σωστό να μένει έξω από την παρατήρηση η εξωτερική ζωή, αφού ο άνθρωπος ζει μέσα σ' αυτήν και είναι μέρος της. Έπειτα, ο πρώτος όροφος, οί αισθήσεις, για την ακρίβεια οι εξωτερικές αισθήσεις, έχουν δοθεί στον άνθρωπο για να έρχεται σε επαφή με τον έξω κόσμο. Είναι οι γέφυρες που συνδέουν τον άνθρωπο με την εξωτερική πραγματικότητα.

Επομένως, παρατηρώ τις αισθήσεις μου σημαίνει παρατηρώ τον έξω κόσμο.

Συνέχισε να παρατηρεί και να γράφει τις παρατηρήσεις του. Όσο παρατηρούσε τόσο τού άνοιγε η όρεξη για περισσότερη παρατήρηση. Ήταν χαρά του να κάνει το πείραμα αυτό κάθε μία ώρα. Τί γινόταν, ωστόσο, τις υπόλοιπες στιγμές; Δυστυχώς, το Εγώ έχανε τη θέση του στις επάλξεις της παρατήρησης, και βυθιζόταν στην αναρχική κίνηση κάποιας λειτουργίας. Αυτή η κατάσταση άρχισε να εξοργίζει τον ερευνητή μας. Κάτι μέσα του είχε αρχίσει να μην ανέχεται τίς «πτώσεις» τού Εγώ από τη σκοπιά του. Μπήκε σε σκέψεις. Τί να ήταν άραγε αυτό το «κάτι» που απαιτούσε αμείλικτα από το Εγώ να είναι πάντα στη θέση του- αποσπασμένο από τις τρεις λειτουργίες-και να εκτελεί το έργο του;

Κάτι πίσω από το Εγώ

Τί ήταν, λοιπόν, αυτό το «κάτι», Να ήταν η σκέψη; Έβαλε τα γέλια. Η σκέψη έχει μορφή και σχήμα και της αρέσει να λειτουργεί χωρίς να την παρατηρούν. Να ήταν το συναίσθημα; Αυτό τού φάνηκε ακόμα πιο αστείο. "Άσε πια τις αισθήσεις. Τί ήταν,

λοιπόν, αυτό το «κάτι», από ποιά περιοχή πρόβαλε τις αμείλικτες, τις αυταρχικές απαιτήσεις του; Και ήταν δυνατόν να υπάρχουν περιοχές μέσα του άλλες από τις γνωστές τρεις;

Όλα αυτά, βέβαια, τα έλεγε η σκέψη πού έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό της και πιστεύει μάλιστα πώς έχει αναγνωστικές τάσεις. Ευτυχώς, όμως, ο ερευνητής μας είχε πια δει την περιφερειακή θέση της και δεν επηρεάσθηκε απ' αυτήν. Άλλωστε, η παρουσία τού Εγώ στην εσωτερική ζωή του του είχε δείξει ότι υπήρχαν διαστάσεις μέσα του πέρα από τις τρεις γνωστές. Τί το περίεργο, λοιπόν, αν υπήρχε και άλλη μια διάσταση πέρα απ' αυτήν του Εγώ; Δεν ήταν καθόλου περίεργο, ασφαλώς, ωστόσο κάτι στην όλη υπόθεση ξένιζε την ερευνητή μας. Δεν άργησε να βρει την αιτία.. Χωρίς και ο 'ίδιος να ξέρει πώς, είχε σχηματίσει την εντύπωση ότι πέρα από το εγώ, από την αίσθηση της μοναδικότητας μας, τού υποκειμένου μας, του πυρήνα της ύπαρξης μας, δεν είναι δυνατό να υπάρχει τίποτα άλλο. Ένας πυρήνας είναι πάντα η αρχή και το τέλος, το Απόλυτο. Απ' αυτόν ξεκινούν όλα και σ' αυτόν τελειώνουν. Και όμως, αυτός ο πυρήνας της ύπαρξης του δεν μπορούσε να σταθεί στα ποδιά του αφ' εαυτού του. Ούτε, βέβαια, μπορούσαν να τον στηρίξουν στη θέση του οι τρεις λειτουργίες. Η αφυπνισμένη ύπαρξη του είχε άμεση συνάρτηση μ' εκείνο το άγνωστο «κάτι», πού υπήρχε και δρούσε πίσω απ' αυτόν. Θα έλεγε κανείς ότι κάποια ανώτερη δύναμη είχε λόγους να θέλει να στήσει το Εγώ στην σωστή του θέση και να εκτελέσει το έργο της παρακολούθησης για σκοπούς πού μόνο εκείνο το «κάτι» γνώριζε.

Και τότε μιά αστραπή φώτισε την θολή του σκέψη, φέρνοντας στο προσκήνιο κάποιες διαπιστώσεις για τη θέση τού ανθρώπου ανάμεσα στο ζωικό καί το πλανητικό βασίλειο. Τώρα, μάλιστα, άρχισε να καταλαβαίνει κάτι και αυτό τον γέμιζε με θάμβος. Μ' άλλα λόγια, είδε ότι η ανακάλυψη τού Εγώ του ήταν η ανακάλυψη τού καθαρά ανθρώπινου στοιχείου μέσα του. Κάτω από το ανθρώπινο στοιχείο, υπάρχει το ζωικό βασίλειο. Και πάνω απ' αυτό-η πλανητική περιοχή. Μέσα του, ωστόσο, εκείνο πού ήταν κάτω από το εγώ ήταν το τρίπτυχο σκέψη-συναίσθημα-σώμα. Άρα, ολόκληρο αυτό το τρίπτυχο αντιπροσώπευε το ζωικό βασίλειο. Δεν υπήρχε αμφιβολία γι' αυτό, έπειτα από την εμπειρία τού Εγώ σαν πυρήνα της ανθρώπινης υπόστασης του. Όσο, λοιπόν, ζούσε χωρίς το Εγώ, ζούσε στην περιοχή τού ζωικού βασιλείου, πού τη νόμιζε για ανθρώπινη. Άρα λοιπόν, αφοί το «κάτι», άνηκε σε μια περιοχή πέρα από το Εγώ και ήταν πολύ ισχυρότερο απ' αυτό, θα μπορούσε να πει κανείς ότι αντιπροσώπευε την πλανητική περιοχή μέσα στον άνθρωπο.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα, τόσο το ζωικό βασίλειο όσο και η πλανητική περιοχή χάνουν τη μορφή πού έχουν έξω από τον άνθρωπο και γίνονται δυνάμεις ζωής και υπόστασης. Μ' άλλα λόγια, η δύναμη πού διαμορφώνει το ζωικό βασίλειο, περνώντας μέσα από τον άνθρωπο δεν δημιουργεί ζώα όπως έξω απ' αυτόν, άλλα σκέψεις, συναισθήματα, αισθήσεις. Η δύναμη, από την άλλη, πού διαμορφώνει τούς πλανητικούς κόσμους, περνώντας μέσα από τον άνθρωπο δεν δημιουργεί μέσα του πλάνητες, άλλα την αμείλικτη ώθηση για ένα αφυπνισμένο Εγώ. Αυτό ήταν το μόνο πού ήξερε, εσωτερικά, απ' αυτή την περιοχή ο ερευνητής μας-τουλάχιστον για την ώρα.

Διέκοψε τις σκέψεις του για να κάνει το γνωστό μας πια πείραμα της Έαυτο-παρατήρησης. Όταν τελείωσε το πείραμά του, τον κατέκλυσαν και άλλες διαπιστώσεις, Μ' άλλα λόγια, σαν κάτι να του αποκάλυψε ότι μόνον οι σκέψεις του

ανθρώπου διαμορφώνονται από τις δυνάμεις του ζωικού βασιλείου. Τα συναισθήματα του διαμορφώνονται από τις δυνάμεις τού φυτικού βασιλείου, ενώ το σώμα του διέπεται από τις δυνάμεις τού ορυκτού βασιλείου.

Τις αποκαλύψεις αυτές γρήγορα τις ακολούθησαν και άλλες, πιο αόριστες και άμορφες. Σε συνοπτική μορφή, του μεταβιβάστηκε η «γνώση» ότι ακριβώς όπως υπήρχε μέσα του ολόκληρη η κλιμάκωση του βασιλείου της ζωής, ορυκτού, φυτικού, ζωικού έτσι υπήρχε και μια άλλη, ανώτερη κλιμάκωση μέσα του, πλανητική, ηλιακή, γαλαξιακή και τα λοιπά.

Τώρα πού είχαν εξελιχτεί έτσι τα πράγματα, δεν μπορούσε να είναι βέβαιος, ότι το «κάτι» πού υπήρχε πέρα από το Εγώ προερχόταν οπωσδήποτε από την πλανητική περιοχή και όχι από την ηλιακή, την γαλαξιακή, ίσως και από κάποια πιο μακρινή διάσταση. Ακριβώς όπως όταν έχουμε μια άμεση σωματική αίσθηση νιώθουμε το Εγώ μας πολύ κοντά σ' αυτήν-και όχι κοντά στη σκέψη ή στο συναίσθημα-έτσι μπορεί, επήρειες προερχόμενες από πολύ μακρινές περιοχές να γίνονται αισθητές στο Εγώ με την αμεσότητα της γειτνίασης.

Ο Ρόλος του Εγώ

Τώρα ο ερευνητής μας άρχισε να υποπτεύεται γιατί ήταν ανάγκη να σταθεί στη θέση του το Εγώ, δηλαδή το καθαρά ανθρώπινο στοιχείο. Αφού η κλιμάκωση της δημιουργίας ξεκινούσε από το ορυκτό και περνούσε από το φυτικό, το ζωικό, το ανθρώπινο βασίλειο για να συνεχιστεί στην πλανητική, την ηλιακή, τη γαλαξιακή ζώνη και τα λοιπά, άν το κάθε βασίλειο δέν ανέπτυσσε σταθερά το καθαρά δικό του στοιχείο, επόμενο ήταν να προκαλέσει « λύση συνεχείας » στην αλυσίδα της δημιουργίας, ένα κενό με δυσοίωνες επιπτώσεις τόσο στις επάνω όσο και στις κάτω περιοχές.

Εδώ σταμάτησε, Είδε ότι τις κάτω περιοχές του ήταν εύκολο να τις προσδιορίσει ως Φύση, άλλα τις επάνω δυσκολευόταν να τις προσδιορίσει. Να τις ονόμαζε κοσμικές, συμπαντικές, διαστημικές; Σαν πιο σωστή τού φάνηκε η διατύπωση «κοσμικές». Τέλος πάντων, η ουσία ήταν άλλου. Στο μυστήριο της «πτώσης» του καθαρά ανθρώπινου στοιχείου από την ενδιάμεση θέση του ανάμεσα στα βασίλεια της φύσης και στις κοσμικές περιοχές. Τα ζώα δεν τού έδιναν την εντύπωση ότι είχαν χάσει την καθαρά ζωική ποιότητα τους, ούτε τα φυτά την καθαρά φυτική τους υπόσταση, ούτε τα ορυκτά την ορυκτή τους φύση. Για τις επάνω περιοχές δεν μπορούσε να πει πολλά, άλλα οπωσδήποτε η κίνηση των ουρανίων σωμάτων τού έδινε την εντύπωση τού νόμου, της ευρυθμίας, της τάξης, πράγμα πού σημαίνει ότι όλα λειτουργούν στην εντέλεια. Στο ανθρώπινο βασίλειο, ωστόσο, όλα μαρτυρούν έναν εκτροχιασμό. Οι ίδιοι οι άνθρωποι, από πανάρχαια χρονιά, αναφέρονται σ' αυτόν τον εκτροχιασμό τους και δυσανασχετούν όταν ο άνθρωπος φέρεται χειρότερα και από κτήνος. Σήμερα, ο εκτροχιασμός είναι φανερός σ' όλους τούς τομείς. Στη μόλυνση τού περιβάλλοντος, στην μόλυνση των τροφών, στην μόλυνση των εντυπώσεων, στον εκτροχιασμό της επιστήμης, της παιδείας, της ψυχαγωγίας, τού αθλητισμού, των ερωτικών σχέσεων και των σχέσεων γενικά. Και παρ' όλα τα σήματα κινδύνου πού κρούονται από διάφορους, ο εκτροχιασμός συνεχίζεται με καλπάζοντα ρυθμό.

Τού ήρθαν στο νου οί Βιβλικές εικόνες των καταστροφών. Της εποχής τού Νώε, της εποχής τού Λώτ, όταν οι άνθρωποι είχαν ξεχάσει την ανθρωπιά τους, δηλ. το καθαρά ανθρώπινο στοιχείο μέσα τους και ζούσαν σε επίπεδο πιο χαμηλό και άπ'

αυτό των ζώων. Στη συνέχεια, του ήρθε στο νου η ιστορία των Πρωτοπλάστων και της πτώσης του. Σαν να άνοιξε κάποια χαραμάδα Νοήματος μέσα του.

Αναρωτήθηκε μήπως υπήρχε μια «μεταφυσική» χροιά στην όλη υπόθεση. Γιατί, αλήθεια, να «πέσει» ειδικά η ανθρώπινη ποιότητα και όχι η ποιότητα κάποιας άλλης ζώνης της δημιουργίας;

Και μήπως αυτό είχε κάποια συνάρτηση με την κεντρική θέση τού Εγώ στην αλυσίδα της πλάσης; Γιατί, πραγματικά, το ανθρώπινο 'Εγώ στεκόταν ανάμεσα στο ζώο και στην κοσμική περιοχή. Έμοιαζε με ορόσημο πού σημάδευε το τέλος τού ημισφαιρίου της Φύσης και την αρχή του κοσμικού ημισφαιρίου. Και αφοί ολόκληρη η Δημιουργία διαπερνάται από δυνάμεις και επήρειες πού ξεκινούν από την ακραία άνω περιοχή και φτάνουν μέχρι την ακραία κάτω, τότε πώς είναι δυνατό να φτάσουν μέχρι εκεί αν λείπει ένας κρίκος από την αλυσίδα; Πώς θα γίνει η Κοσμική Κυκλοφορία; Μήπως, λοιπόν, ο τωρινός εκτροχιασμός της ανθρωπότητας οφείλεται στο ότι οι άνθρωποι δεν αντλούν από το επάνω ημισφαίριο; Μήπως επίσης είχε συμβεί κάτι παρόμοιο τον καιρό του Χριστού και γι' αυτό ακριβώς χρειάστηκε η παρέμβαση ενός Όντος όπως Αυτός για να γεφυρώσει το χάσμα με το δικό Του Εγώ, Μήπως μάλιστα, δίδαξε στους ανθρώπους την τέχνη της «σωτηρίας» των εγώ τους για να χρησιμεύσουν και αυτοί σαν γέφυρες;

Μόνο πού το εγώ το έλεγε ψυχή. Και πολύ σωστά. Αυτό δεν είναι ο πυρήνας της ανθρώπινης υπόστασης.

Και η λέξη «ψυχή» αποδίδει πολύ καλά την πυρηνική και νευραλγική της φύση.

Η Πτώση

Θυμήθηκε το χωρίο από την Γένεση: «... καί άρχετε τών ιχθύων της θαλάσσης καί πάντων των ερπετών τών έρπόντων επί της γης».

Τού φάνηκε γεμάτο νόημα. Μέρους ολόκληρες το είναι του γύριζε γύρω από το μυστήριο της πτώσης τού ανθρώπινου Εγώ, πού είχε πλαστεί για να άρχει σε όλα τα βασίλεια της Φύσης: «Καί άρχετε τών ιχθύων ...» καί τα λοιπά. Καί πού είχε πέσει; Πού άλλου; Σε κάποιο από τα βασίλεια της Φύσης πού προοριζόταν αρχικά να κυβερνά. Και έτσι από γεννημένος αφέντης έγινε σκλάβος της Φύσης.

Σαν σε αστραπή πέρασαν από το νου του μερικοί φίλοι και συνάδελφοι του. Θυμήθηκε τη «φιλοσοφική» συζήτηση πού είχε γίνει στο γραφείο του και το πώς ο καθένας από τούς παρόντες είχε προσδιορίσει, χωρίς να το καταλάβει, σε ποιο φυσικό βασίλειο είχε «πέσει» το εγώ του. Εκείνος ο συνάδελφος πού είχε φέρει στο προσκήνιο την Καρτεσιανή ρήση:

«Σκέπτομαι, άρα υπάρχω», ήταν σαφώς ένας διανοητικός τύπος. Επομένως, στην δική του περίπτωση, το Εγώ είχε «πέσει» στη διανοητική λειτουργία (βασίλειο των ζώων) και είχε γίνει υποχείριο της «ζωικής» περιοχής. Μ' άλλα λόγια, είχε πουλήσει τα πρωτοτόκια του για ένα πιάτο κρέας. Η κυρία πού είχε δηλώσει «Συναισθάνομαι, άρα υπάρχω», είχε, άθελά της, ομολογήσει ότι το Εγώ της είχε πέσει ακόμα χαμηλότερα από εκείνο τού διανοητικού συναδέλφου, δηλ. στην περιοχή τού φυτικού βασιλείου. Όσο για τον καλοφαγά συνάδελφο, αυτός είχε πέσει ακόμα πιο χαμηλά, στην περιοχή τού καθαρά υλικού ή ορυκτού βασιλείου.

Ποιος άραγε από τούς τρεις αυτούς τύπους βρισκόταν πιο κοντά στη φυσιολογική θέση τού Εγώ; Μα ήθελε και ρώτημα; Ασφαλώς ο διανοητικός τύπος, αφού η διανόηση βρίσκεται αμέσως πιο κάτω από το Εγώ, η καλύτερα από κει πού θα έπρεπε να βρίσκεται φυσιολογικά το Εγώ.

« Άλλωστε, αυτό φαίνεται καθαρά και από την σειρά πού ακολουθία η ανάπτυξη τού ανθρώπου» σκέφτηκε «Τί εμφανίζεται πρωταρχικά στο παιδί; Οι αισθήσεις. Τί έρχεται δεύτερο; Τα συναισθήματα. Η διανόηση αργεί πολύ να εμφανιστεί και στους περισσότερους ανθρώπους δεν αναπτύσσεται καν πλήρως. Μένει σε υποτυπώδη κατάσταση».

Το συμπέρασμα, λοιπόν, πού έβγαλε ο φίλος μας ήταν ότι το Εγώ, το βυθισμένο στην διανόηση, μπορεί πιο εύκολα να βρει την σωστή του θέση στην κλίμακα της Δημιουργίας απ' ότι τα Εγώ πού έχουν πέσει πιο χαμηλά.

Και ποιά ήταν η δύναμη πού διαπερνούσε και τα τρία βασίλεια της Φύσης; Για τον ερευνητή μας ήταν ολοφάνερο ότι τα κυβερνούσε ο αμείλικτος νομός της γέννησης και τού θανάτου. « Επομένως», συλλογίστηκε, « όταν το Εγώ πέφτει σε ένα από τα τρία βασίλεια τής Φύσης, πέφτει στην περιοχή τού θανάτου πού προσπαθεί να κρατηθεί στην ζωή με τις γεννήσεις. Στην ουσία, κάθε γέννηση αντικαθιστά και έναν θάνατο και αυτό το παιχνίδι δεν έχει τέλος».

Σοφία Άντζακα